

Wydawnictwo Helion ul. Chopina 6 44-100 Gliwice tel. (32)230-98-63 e-mail: helion@helion.pl

Sieci P2P. Wymiana plików w internecie

Autorzy: Marcin Szeliga, Sebastian Nieszwiec, Robert Bachman, Marcin Kura, Tomasz Michalski ISBN: 83-7361-484-2 Format: B5, stron: 544

Ile razy bezskutecznie szukałeś na stronach WWW potrzebnych Ci materiałów? Jak często przetrząsałeś serwery FTP w poszukiwaniu jakiegoś programu lub pliku? Okazuje się jednak, że to nie na serwerach sieciowych zgromadzone są największe zasoby. Wyobraź sobie, jak ogromne ilości plików znajdują się na komputerach użytkowników internetu. Główną ideą sieci P2P jest udostępnienie użytkownikom sieci mechanizmu wymiany plików i danych niezależnego od serwerów WWW i FTP. Praktycznie każdy, kto dysponuje łączem do internetu może włączyć się do sieci P2P, udostępnić swoje zbiory i znaleźć u innych potrzebne mu materiały. Sieć P2P to jednocześnie doskonałe miejsce do wymiany nielegalnego oprogramowania. Dlatego też, poza znajomością narzędzi do wymiany plików w sieci P2P należy wiedzieć, co można, a czego nie można udostępniać.

Książka "Sieci P2P. Wymiana plików w internecie" to znakomity przewodnik po sieciach P2P. Czytając ją poznasz najpopularniejsze narzędzia do wymiany plików, nauczysz się z nich korzystać, dowiesz się, jak udostępniać innym swoje pliki i jak pobierać pliki od innych użytkowników. Poznasz też zasady zabezpieczania swojego komputera przed niepowołanym dostępem z sieci P2P i krążącymi w niej wirusami. Przeczytasz w niej również o aspektach prawnych korzystania z sieci P2P. W świetle głośnych ostatnio kontroli legalności oprogramowania u użytkowników prywatnych i w osiedlowych sieciach lokalnych informacje te mogą okazać się bardzo przydatne.

- Instalacja i konfiguracja programu Kazaa.
- Wyszukiwanie plików.
- Korzystanie z programu Direct Connect.
- Praca z różnymi wersjami programu Bit Torrent.
- Programy WinMX i DCGUI-QT.
- Bezpieczeństwo sieci P2P ę zabezpieczanie danych i wirusy.

• Sieci P2P i prawa autorskie.

Spis treści

	Wstęp	11
Część I	Programy P2P	19
Rozdział 1.	KaZaa	
	Instalacja	21
	Wymagania	24
	Legalność	25
	Usuwanie programu	25
	Na co warto zwrócić uwagę?	26
	Uaktualnianie programu	26
	Konfiguracja	26
	Filtr rodzinny	29
	Zapora połączenia internetowego	29
	Pozostałe opcje	
	Program antywirusowy	
	Funkcje programu	32
	Przeglądarka WWW	32
	Moja KaZaa	32
	Teatr	34
	Wyszukaj	34
	Komunikacja	34
	Sklep	35
	Rozmowa	35
	Punkty	35
	Wyszukiwanie plików	
	Proste kryteria wyszukiwania	
	Dodatkowe kryteria wyszukiwania	40
	Na co warto zwrócić uwagę?	42
	Pobieranie plików	42
	Sprawdzanie postępu	44
	Automatyczne wznawianie	44
	Na co warto zwrócić uwagę?	45
	Podsumowanie	45
	Ocena	45
	KaZaa Plus	45

Rozdział 2.	Direct Connect	
	Direct Connect	
	Instalacja programu	
	Konfiguracia	
	Pierwsze kroki	
	Pobieranie plików	
	Koniowanie plików	69
	Udostennianie nlików	74
	Monitorujemy aktywność naszych klientów	
	Podsumowanie	76
	DC++	70 77
	Instalacia	78
	Wymagania	70
	Konfiguracia	
	Konngulacja	
	Dabiarania plików	
	Variowania nlików	
	L'desternionie nilitéry	
	Udostępnianie plików	101
	Udostępnianie zasobow sieci lokalnej	
	Podsumowanie	
Rozdział 3	eDonkey/Overnet	105
Nozuziui Oi	Odnośniki eD2k	106
	Odnośniki eD2k a przegladarka Opera	100 107
	eDonkey2000	
	Instalacia	
	Laktualniania programu	
	Vanfiguragia	
	Konngulacja	110 120
	Debienenie ulików	
	V spierzanie plików	
	Ropiowanie plikow	
	Podsumowanie	
	Overnet	
	Instalacja	
	Uaktualnianie programu	
	Konfiguracja	
	Udostępnianie plików	
	Pobieranie plików	
	Podsumowanie	134
	eMule	
	Instalacja	
	Uaktualnianie programu	
	Konfiguracja	136
	Udostępnianie plików	
	Pobieranie plików	
	Podsumowanie	
Dozdział /	Bit Torront	167
nuzuziat 4.	Dit Toment	100
	Instalacja	
	Uaktualnianie programu	
	Konfiguracja	
	Pobleranie plików	
	Udostępnianie plików	
	Podsumowanie	

	Bit Torrent++	177
	Instalacja	177
	Uaktualnianie programu	179
	Konfiguracja	179
	Pobieranie plików	
	Udostepnianie plików	
	Podsumowanie	
	Bit Torrent Experimental	187
	Instalacia	187
	Uaktualnianie programu	188
	Konfiguracia	188
	Pohieranie nlików	180
	I dostenniania plików	101
	Podsumowanie	101
	rousuillowallic	102
	Inotal poie	
	Uaktualnianie programu	
	Konfiguracja	
	Pobleranie plików	
	Udostępnianie plików	
	Podsumowanie	
	Azureus	
	Instalacja	199
	Uaktualnianie programu	
	Konfiguracja	
	Pobieranie plików	
	Udostępnianie plików	
	Podsumowanie	
Pozdział E	Podsumowanie	218
Rozdział 5.	Podsumowanie	218
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja	218221
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja Instalacja platformy Java	218 221 221 222
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire	
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania	
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność	218 221 221 222 222 223 224
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów	218 221 221 222 222 223 224 225
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja	218 221 222 222 223 224 225 226
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu	218 221 221 222 223 224 225 226 226
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 229
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 229 230
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 229 230 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 226 220 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program?	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 229 230 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 229 231 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 226 226 220 231 231 231 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Wyszukiwanie plików	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 226 229 230 231 231 231 231 231 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Wyszukiwanie plików	218 221 221 222 223 224 225 226 226 226 226 226 229 230 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Wyszukiwanie plików Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 222 222 223 224 225 226 226 226 229 230 231 231 231 231 231 232 232 232 234 234
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Wyszukiwanie plików Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 222 222 222 223 224 225 226 226 229 230 231 231 231 231 231 232 232 232 234 236 236 236
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Wyszukiwanie plików Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 222 222 223 224 225 226 226 226 229 230 231 231 231 231 231 232 232 232 234 236 236 237
Rozdział 5.	Podsumowanie	218 221 221 222 223 224 226 226 226 226 226 226 226 226 226 220 231 232 234 231 231 231 231 232 234 231 231 231 231 234 234 231 231 231 234 234
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Pobieranie plików Wyszukiwanie plików Wyszukiwanie plików Udostępnianie zasobów komputera oraz sieci lokalnej Na co warto zwrócić uwagę?	218 221 222 222 223 224 225 226 226 226 229 230 231 231 231 231 231 232 232 234 236 236 237 237 237 238
Rozdział 5.	Podsumowanie	218 221 221 222 223 224 226 226 226 226 226 226 226 230 231 232 234 231 231 232 234 231 231 231 231
Rozdział 5.	Podsumowanie Lime Wire Win Instalacja Instalacja platformy Java Instalacja platformy Java Instalacja programu Lime Wire Wymagania Legalność Rozwiązywanie problemów Konfiguracja Podstawowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Dodatkowe opcje programu Konfiguracja środowiska Na co warto zwrócić uwagę? Uaktualnianie programu Po co uaktualniać program? Bezproblemowa aktualizacja Pobieranie plików Kopiowanie plików Na co warto zwrócić uwagę? Udostępnianie plików Na co warto zwrócić uwagę? Udostępnianie plików Na co warto zwrócić uwagę? Podstawowe opcje program Na co warto zwrócić uwagę? Didostępnianie zasobów komputera oraz sieci lokalnej Monitorujemy aktywność naszych klientów Na co warto zwrócić uwagę? Podsumowanie Ocena	218 221 221 222 223 224 226 226 226 226 226 226 220 231 232 234 231 231 231 231 232 234 234 231 231 231

Rozdział 6.	Morpheus	
	Instalacja	
	Wymagania	
	Legalność	
	Usuwanie programu	
	Na co warto zwrócić uwagę?	
	Uaktualnianie programu	
	Bezproblemowa aktualizacja	
	Konfiguracia	
	Ustawienia lokalne	
	Udostepnianie	246
	Wymiana plików	247
	Blokady	248
	Rozmowy	249
	Serwer pośredniczący	250
	Szerokość pasma	251
	Filtr rodzinny	257
	Program antravirusowa	254
	Wyszykiwanie	
	w yszukiwanie	
	L abalizacio	
	European Eur	
	Punkcje programu	
	Przeglądarka w w w	
	w yszukaj	
	Biblioteka	
	Udtwarzacz	
	Komunikacja	
	Sklep	
	Rozmowa głosowa	
	Rozmowa	
	Pozostałe funkcje	
	Wyszukiwanie plików	
	Proste kryteria wyszukiwania	
	Dodatkowe kryteria wyszukiwania	
	Rezultaty wyszukiwania	
	Na co warto zwrócić uwagę?	
	Pobieranie plików	
	Sprawdzanie postępu	
	Automatyczne wznawianie	
	Podsumowanie	
	Ocena	
Dondrick 7	Mach	074
ROZUZIAT 7.		
	Instalacja	
	Wymagania	
	Legalnosc	
	Usuwanie programu	
	Rozwiązywanie problemów	
	Uaktualnianie programu	
	Na co warto zwrócić uwagę?	
	Kontiguracja	
	Interfejs programu	
	Podstawowe opcje programu	
	Udostępnianie plików	

	Pobieranie plików	
	Wyszukiwanie plików	
	Kopiowanie plików	
	Przykład wyszukiwania i pobierania plików	
	Podsumowanie	
	Ocena	
Rozdział 8.	WinMX	
	Instalacja	
	Kreator konfiguracji programu WinMX	
	Ręczna konfiguracja programu	
	Automatyczna konfiguracja programu	
	Wymagania	
	Legalność	
	Usuwanie programu	
	Na co warto zwrócić uwage?	
	Uaktualnianie programu	
	Bezproblemowa aktualizacia	299
	Konfiguracia	299
	Wyglad	300
	Połaczenie internetowe	302
	Sieć WinMX	303
	Sieci OpenNan	304
	Brzychodzace wiadomości i przwatność	
	Wyszykiwanie	306
	W yszukiwalie	
	Ograniczania przenustawaćci	
	Umahamiania nilitáry	
	Diuchanname prikow	
	No an anna anna anna an A	
	Na co warto zwrocić uwagę?	
	Funkcje programu	
	Udostępniane pliki	
	Rozmowa	
	Wyszukiwanie	
	Lista kontaktów	
	Wymiana plików	
	Szerokość pasma	
	Pobieranie plików	
	Wyszukiwanie plików	
	Podsumowanie	
	Ocena	
Dand-lat 0	DOOLUL OT	225
Rozuział 9.	D'unt Commut	
	Direct Connect.	
	Pobleranie z internetu	
	Strona głowna projektu	
	Pobleranie kodu źródłowego programu	
	Inne metody poblerania programu	
	Instalacja	
	Wymagane składniki	
	Mandrake	
	PLD	
	Debian	
	Instalacja ze źródeł	

	Uzytkowanie	
	Konfiguracja po instalacji	
	Główne okno programu	
	Udostępnianie plików	
	Praca z listą ośrodków	
	Okno połączenia z ośrodkiem	
	Okno listy plików użytkownika	
	Okno listy pobierania	
	Okno listy wyszukiwania	
	Konfiguracja	
	Identyfikacja	
	Pobieranie	
	Połączenie	
	GUI	
	Dźwięk	
	Log	
	Inne	
	Bezpieczeństwo	
	Zapisywanie konfiguracji	
	Licencja	
	O czym warto pamiętac	
	Podsumowanie	
Część II	Sieci P2P	403
Rozdział 1). Zasada działania sieci P2P	
	Ruting	
	Adresowanie w sieci internet	
	Kierowanie pakietów sieci P2P	
	Usługi nazewnicze a sieci P2P	100
	Usługi nazewnicze — zasada działania	
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P	
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego	
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów?	
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego	
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący	423 423 425 425 425 425 425 430 432
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący?	423 423 425 425 425 425 425 430 432 432
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący? Serwer pośredniczący a sieci P2P	423 423 425 425 425 425 425 430 432 432 432
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący? Serwer pośredniczący a sieci P2P Kolejkowanie pakietów	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący? Serwer pośredniczący a sieci P2P Kolejkowanie pakietów Czym jest kolejkowanie pakietów?	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434 434
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący? Serwer pośredniczący a sieci P2P Kolejkowanie pakietów Czym jest kolejkowanie pakietów? Kolejkowanie pakietów a liczba nawiązywanych połączeń	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434 434 435 436
	Usługi nazewnicze — zasada działania Wykorzystanie nazw domenowych w sieciach P2P Translacja adresów i zapora połączenia internetowego Czym jest translacja adresów? Zapora połączenia internetowego Serwer pośredniczący Czym jest serwer pośredniczący? Serwer pośredniczący a sieci P2P Kolejkowanie pakietów Czym jest kolejkowanie pakietów? Kolejkowanie pakietów a liczba nawiązywanych połączeń Informacje dodatkowe	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434 434 434 435 436 437
	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 435 436 437 437
	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437
	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437 437
	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 423 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 434 435 436 437 437 437 437 438 438
Rozdział 1:	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437 437 438
Rozdział 1:	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437 437 438 438
Rozdział 1:	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 425 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437 437 438 438 438 439 440
Rozdział 1:	Usługi nazewnicze — zasada działania	423 423 423 425 425 425 425 430 432 432 432 434 434 434 435 436 437 437 437 437 438 438 438 438

	Filtrowanie pakietów i translacja adresów sieciowych	446
	Iptables — podstawowy filtr pakietów	446
	Translacja adresów sieciowych	451
	Filtrowanie przekazywanych połączeń	454
	Ograniczanie dostępnego pasma — kształtowanie ruchu IP	456
	Nadawanie priorytetów działającym w sieci usługom	456
	Sprawiedliwy podział dostępnego podpasma	457
	Ruch pakietów wychodzących jako jedyny element realnego kształtowania ruchu.	458
	Kształtowanie ruchu w praktyce	458
	Ograniczanie liczby połączeń w sieciach z translacją adresów	462
	Po co limitować liczbę połączeń	462
	Limitowanie liczby połączeń w praktyce	463
	Znakowanie pakietów sieci P2P	472
	Skuteczne kierowanie ruchu sieci P2P	472
	Kształtowanie ruchu sieci P2P w praktyce	473
	Przekierowanie portów w sieciach z translacją adresów	477
	Przekierowanie portów w praktyce	477
	Monitorowanie połączeń w sieci	478
	Gdy wszystko staje w miejscu	478
	Program iptraf	479
	Informacje dodatkowe	487
Rozdział 12.	Bezpieczenstwo	.489
	Zdalny dostęp	490
	Lista nawiązanych połączeń	491
	Lista uruchomionych programów	492
	Poufne dane	493
	Potwierdzanie tożsamości	495
	System	495
	Podsłuchiwanie	498
	Szpiegostwo komputerowe	498
	Wirusy	500
	Wirusy w sieciach P2P	501
	Wykryto wirusa — co robić?	501
	Uaktualnianie baz wirusów	502
	Fakty i mity	502
	Blokowanie łącza	502
	Błędy w programach P2P	503
	Użytkownicy	503
	l a stalva á á	
Rozuział 13.		. 505
	Rozwoj praw autorskich	505
	Historia	506
	Międzynarodowe prawa autorskie	506
	W społczesność	507
	Prawa autorskie a sieci P2P	508
	Precedensowe sprawy o naruszenie praw autorskich	509
	Egzekwowanie praw autorskich	510
	Oprogramowanie firmy Microsoft	513
	Dystrybucja	513
	Atrybuty legalności oprogramowania	515
	BSA	516
	Egzekwowanie kar	516
	Przeszukanie	517
	Zabezpieczenie dowodów	518
	Kara	518

Dodatki		519
Dodatek A	Słownik terminów	
	Skorowidz	

Rozdział 2. Direct Connect

Sieć P2P Direct Connect jest obecnie jedną z najpopularniejszych na świecie. Świadczyć może o tym choćby statystyka na oficjalnej stronie oryginalnego (pierwszego) klienta DC *http://www.neo-modus.com*, na której wyświetlana jest liczba aktualnie zalogowanych użytkowników oraz, co równie ważne, ilości danych, jakie są w sieci dostępne.

Direct Connect nie jest jedynym programem, za pomocą którego możemy korzystać z tej sieci. Na podstawie oryginalnego protokołu powstał alternatywny klient — DC++. Choć zasada jego działania jest identyczna, interfejs powstał od zera. DC++ jest programem o otwartym kodzie źródłowym (ang. *Open Source*) i jest rozpowszechniany na podstawie licencji GPL — każdy może zgłaszać propozycje lub brać aktywny udział w ulepszaniu programu. Rozdział zawiera opis obsługi obydwu programów, co pozwoli na wybranie odpowiedniego dla nas klienta.

Na podstawie ogólnodostępnego kodu źródłowego DC++ powstała operaDC — oDC (*http://gempond.com/odc*). Dostępnych jest również kilka innych programów umożliwiających wymianę danych w sieci Direct Connect — jeden z nich został opisany w adresowanym do użytkowników systemu Linux rozdziale 9. — opis wszystkich programów wykracza jednak poza zakres niniejszej książki.

Direct Connect

Direct Connect jest programem klienckim umożliwiającym wymianę plików oraz komunikatów pomiędzy użytkownikami, różniącym się znacząco od programów typu Napster, KaZaa oraz ich klonów. Jego niewątpliwą zaletą i cechą decydującą o przewadze nad innymi programami jest możliwość pobierania obrazów dysków twardych innych użytkowników. Daje to wrażenie, jakbyśmy przeglądali zawartość czyjegoś dysku, a jednocześnie umożliwia pobieranie całych katalogów, np. albumu muzycznego. Zanim zaczniemy wyszukiwanie interesujących nas zasobów, musimy połączyć się z ośrodkiem (ang. *Hub*). Ośrodki podzielone są tematycznie, możemy w każdej

chwili przełączać się pomiędzy nimi lub nawiązać jednoczesne połączenie z kilkoma ośrodkami. Początkowo takie rozdrobnienie może wydać się skomplikowane, szybko jednak przekonamy się, że takie rozwiązanie zawęzi zakres poszukiwań tego, co nas interesuje, a co za tym idzie — znacznie je uprości.

Warto zdać sobie sprawę, iż na hubach panuje porządek, gdyż wszystko jest kontrolowane przez *Operatorów* (tzw. *OP-ów*). Ich zadanie polega na wyłapywaniu użytkowników udostępniających nieprawdziwe, niepełne lub uszkodzone — ogólnie niechciane — pliki.

Udostępnione w sieciach P2P niechciane pliki nazywane są fałszywkami (ang. Fake).

Klient DC nie posiada programów szpiegujących (ang. *Spyware*), jak niektóre inne programy P2P. Między innymi dlatego program ten należy do najbardziej popularnych na świecie, ma bardzo dużo zwolenników i to właśnie oni tworzą cały zasób dostępnych danych. Daje to sporą szansę, że w sieci DC znajdziemy to, czego szukamy.

Zanim zdecydujemy się na instalację programu, musimy zdać sobie sprawę z pewnych wymogów:

- Każdy, kto chce pobierać różnego rodzaju dane za pomocą DC sam musi coś udostępniać.
- Wszystkie ośrodki rządzą się swoimi regułami, i tak np. gdy zalogujemy się do jednego ośrodka, zostaniemy poproszeni o udostępnienie 1 GB danych, a w innym — nawet 100 GB!
- Nie wolno nam udostępniać folderów Windows oraz Program Files.

Jest to jednak niewielka cena, jaką musimy zapłacić za dziesiątki, a nawet setki terabajtów, do których będziemy mieli dostęp oraz wygodę i prostotę podczas pobierania naszych ulubionych filmów, muzyki i wszelkiego rodzaju danych.

Instalacja programu

Przed przystąpieniem do instalacji musimy pobrać instalacyjną wersję z internetu, najlepiej najnowszą, jaka jest dostępna (w chwili pisania książki jest to wersja 2.0). W tym celu najlepiej połączyć się ze stroną producenta programu — *http://www.neo-modus.com* — i udać się do działu *Download*, gdzie pozostaje już tylko wybrać wersję instalacyjną pod nasz system operacyjny. Do wyboru mamy dwie wersje:

♦ Przeznaczoną dla systemów Windows 95/98/Me lub NT/2000/XP oraz

W trakcie pisania książki w dziale *Windows 95/98/Me* znajduje się starsza wersja klienta, jednak działająca w środowisku .NET wersja *2.0* powinna działać w każdym systemie *Windows* i w rozdziale opisana została właśnie ta wersja programu. • Wersję przeznaczoną dla systemów MAC OS X.

Producent zapewnia, że pogram DC będzie poprawnie działał z każdą wersją systemu *Mac OS*.

Po kliknięciu odnośnika do wybranej wersji programu w tym samym oknie przeglądarki wyświetlona zostanie nowa strona, na której pozostaje już tylko kliknąć *download now!*. Okno pobierania pliku powinno się pojawić automatycznie. Gdyby tak się nie stało, w nowo otwartej stronie klikamy *click here* i wybieramy lokalizację na dysku twardym, w której chcemy zapisać plik. Program zajmuje prawie 1 MB. Gdy już go pobierzemy na dysk, instalacja jest intuicyjna:

1. Klikamy dwukrotnie pobrany plik instalacyjny, w naszym przypadku *DCSetup202.exe* i rozpoczynamy proces instalacji.

W tym momencie może pojawić się komunikat o błędzie, mówiący o konieczności instalacji platformy *.NET Framework.* W takim przypadku klikamy przycisk *OK* i w nowym oknie przeglądarki powinna zostać wyświetlona strona *http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyId=262D25E3-F589-4842-8157-034D1E7C F3A3&displaylang=en.* Gdyby tak się nie stało, należy skopiować adres wyświetlony w oknie komunikatu o błędzie i wkleić go w oknie przeglądarki.

- **2.** Gdy już połączymy się ze stroną, na której udostępniona jest najnowsza wersja platformy .NET, po prawej stronie będzie znajdował się odnośnik *Download*, a poniżej pole wyboru języka.
- **3.** Po wybraniu języka polskiego klikamy łącze *Download* i tradycyjnie już wybieramy lokalizację, w której zapisane zostaną pobrane pliki.
- 4. Po pobraniu pliku *dotnetfx.exe*, uruchamiamy go.
- **5.** Po zatwierdzeniu warunków umowy, platforma *.NET Framework* zostanie zainstalowana.

Możemy też uprościć sobie instalację platformy *.NET Framework*, o ile nie mamy jej jeszcze w systemie (aczkolwiek lepiej zrobić to "ręcznie"), poprzez funkcję *Windows Update*, która przeprowadzi za nas skanowanie w poszukiwaniu wszystkich krytycznych aktualizacji. Gdy już zainstalowaliśmy platformę *.NET Framework*, możemy ponowić próbę instalacji programu Direct Connect 2.

- 6. Jeżeli nasz system chroniony jest przez zaporę połączenia internetowego (ang. *Firewall*), zostaniemy zapytani o zezwolenie programowi instalacyjnemu na dostęp do internetu oczywiście zgadzamy się. W tym momencie powinno pojawić się już okno powitalne programu *Direct Connect 2 Welcome to Direct Connect installer*.
- 7. Klikamy przycisk Next.
- 8. Po zapoznaniu się z warunkami umowy licencyjnej klikamy Next.

Umowa licencyjna została opisana w podpunkcie "Warunki licencji".

- **9.** Wybieramy lokalizację instalacji oraz nazwę (najlepiej zostawić domyślne wartości), cały czas zatwierdzając wybór przyciskiem *Next*.
- **10.** Pojawi się jeszcze okno z pytaniem, czy instalować dodatkowo program *moodLogic* aplikację tworzącą bazę danych o naszych zasobach *mp3*, automatycznie naprawiającą *TAGi* i tworzącą listy. Nam jednak w tej chwili nie jest ona potrzebna wybierz opcję *No thanks*.
- **11.** Pozostaje już tylko kliknąć *Finish*.
- **12.** Po zakończeniu instalacji uruchamiamy program, wybierając *Start/Programy/Direct Connect* lub klikając utworzony na pulpicie skrót.

Jak odinstalować program?

Aby odinstalować program, należy z menu *Start* wybrać *Ustawienia*, następnie *Panel sterowania* i otworzyć opcję *Dodaj lub usuń programy*. Na liście programów należy znaleźć DC, zaznaczyć go i wybrać opcję *Zmień/usuń*.

Co to jest .NET Framework i do czego służy?

Opracowując platformę .NET, firma Microsoft udostępniła zbiór technologii, które mają stać się podstawowym narzędziem dla twórców programów komputerowych na wiele lat. Platformę .NET tworzą:

- **1.** Narzędzia programistyczne, takie jak Visual Studio .NET czy .NET Framework.
- 2. Serwery, takie jak Windows Serwer 2003 czy SQL Server 2000.
- Wbudowane usługi, takie jak Microsoft .NET My Services (np. służąca do potwierdzania tożsamości użytkowników usługa Microsoft Paszport).

Platforma .NET to zbiór technologii, które mają ułatwić tworzenie aplikacji korzystających z takich standardów jak dokumenty XML, protokoły HTTP czy SOAP.

.NET Framework

Programy napisane w Visual Studio .NET nie są bezpośrednio uruchamiane w środowisku systemu operacyjnego, ale w wirtualnej maszynie .NET Framework. Zaletą takiego rozwiązania jest uniezależnienie się od systemu operacyjnego (skoro program działa w środowisku .NET Framework, to różnice w konfiguracji czy wersji systemu operacyjnego są dla jego działania nieistotne), wadą — zwiększenie wymagań sprzętowych komputera (zamiast bezpośrednio uruchomić program, musimy uruchomić wirtualną maszynę .NET i dopiero w niej program).

Platforma .NET Framework jest automatycznie instalowana podczas instalacji systemu operacyjnego Microsoft Windows 2003 i wersji późniejszych. W przypadku wcześniejszych wersji systemu Windows musi ona zostać dodatkowo zainstalowana. W czasie przygotowywania niniejszej książki, pod adresem *http://msdn. microsoft.com/netframework/downloads* można było pobrać najnowszą jej wersję, przygotowaną dla systemów operacyjnych Windows 2000, Windows 98, Windows Me, Windows NT SP 6a, Windows Server 2003 oraz Windows XP.

Dwa główne składniki platformy .NET to **CLR** (ang. *Common Language Runtime*) oraz **biblioteka klas bazowych**.

CLR

CLR jest częścią platformy .NET odpowiedzialną za wykonywanie programów napisanych w dowolnym języku programowania zgodnym z tą platformą. Podczas kompilacji program zostaje sprowadzony do postaci **jednolitego**, **niezależnego od języka**, **w którym został napisany, pseudokodu MSIL** (ang. *Microsoft Intermediate Language*). Następnie, podczas pierwszego uruchomienia, dzięki mechanizmowi **kompilacji na żądnie JIT** (ang. *Just-In-Time*), zostaje skompilowany do postaci wykonywalnej.

Kompilacja JIT pozwala na utworzenie kodu maksymalnie wykorzystującego zasoby danego komputera, ale powoduje, że pierwsze uruchomienie aplikacji wymaga dużo więcej czasu.

Biblioteka klas bazowych

Każdy język programowania zawiera pewną liczbę bibliotek specyficznych dla siebie funkcji, z których korzystają piszący w tym języku programiści. W przypadku języków platformy .NET jest inaczej - wszystkie języki programowania korzystają z tej samej biblioteki klas bazowych BCL (ang. Base Code Library). W rzeczywistości biblioteka BCL jest po prostu biblioteką klas języka MSIL, dzięki czemu każdy z języków wysokiego poziomu w określonym przez siebie zakresie może korzystać z BCL. Ponieważ liczba klas tej biblioteki jest dość duża, zostały one podzielone między logiczne, hierarchicznie uporządkowane przestrzenie nazw (ang. Namespaces). Podstawowa przestrzenia nazw jest zawierająca wszystkie definicje i klasy bazowe przestrzeń System. Następne w hierarchii są przestrzenie niskiego poziomu, takie jak zawierająca definicje sposobów porządkowania danych (np. w postaci list i tabel) przestrzeń System. Collections, umożliwiająca zapis i odczyt danych z plików i strumieni przestrzeń System.IO czy zawierająca klasy związane z dokumentami XML przestrzeń nazw System.XML. Kolejne w hierarchii są przestrzenie nazw wyższych poziomów, np. zawierająca klasy związane z formularzami systemu Windows (m.in. definicje takich kontrolek jak TextBox czy CommandButton) przestrzeń nazw System. Windows. Forms.

Jeśli chcesz dowiedzieć czegoś więcej o technologii *Microsoft .NET*, możesz o niej przeczytać po polsku na stronie *http://www.microsoft.com/poland/net/info.htm*.

Wymagania

Co do wymagań podstawowych komputera, autor programu określa jedynie minimalną objętość pamięci operacyjnej — w przypadku systemu *Windows 95/98/Me* powinniśmy mieć 128 MB, a w przypadku systemów *NT/2000/XP* powyżej 128 MB. Autor jednak zaznacza, iż tyle pamięci powinniśmy mieć, aby nie odczuć spowolnienia pracy systemu po uruchomieniu DC. W przypadku systemów *Mac OS X* niestety brak tych danych. Jednak program jest bardzo dobrze napisany, cechuje go mała objętość oraz niewielkie zapotrzebowanie na zasoby procesora, co umożliwia bezproblemowe działanie raz uruchomionego programu przez wiele dni non stop i nie powoduje żadnych problemów w działaniu naszego komputera.

Musimy pamiętać, iż chcąc zainstalować *Dierct Connect*, **powinniśmy wcześniej zainstalować platformę .NET Framework**, która też ma swoje podstawowe wymagania, niezbędne do poprawnego uruchomienia. Wszystkie szczegóły są podane na stronie firmy *Microsoft*. Minimalne wymagania sprzętowe to komputer klasy Intel Pentium z procesorem 900 MHz, 32 MB pamięci RAM (zalecane 96 MB) oraz 110 MB wolnej przestrzeni na dysku twardym.

W każdej chwili ze strony *http://www.microsoft.com* można pobrać najnowszą wersję przeglądarki *Internet Explorer*; najprościej zrobimy to, łącząc się ze stroną firmy Microsoft Polska i wpisując w polu *Znajdź* frazę *Internet Explorer*. Po wyświetleniu wyników, wybieramy interesującą nas najnowszą wersję (w chwili pisania książki była to wersja *6.1*), przed pobraniem wybieramy język polski.

Skąd pobrać?

Najlepiej odwiedzić rodzimą witrynę programu na stronie *http://www.neo-modus.com* — w dziale *download* znajdziemy wszystko, co nas interesuje. Przede wszystkim najnowszą wersję klienta *Direct Connect*, następnie serwer *Direct Connect Hub*, jeżeli chcielibyśmy stworzyć własny ośrodek, *Direct Connect Hub Scripts* — jeśli mamy już własny ośrodek, do dyspozycji gotowe skrypty, które pomogą nam przystosować go do naszych prywatnych ustawień, oraz kilka innych, raczej nieprzydatnych rzeczy, takich jak gra *snake*, gdyby nam się miało nudzić podczas korzystania z DC...

Warto też wspomnieć o kilku najpopularniejszych stronach traktujących o *Direct Connect*, na których można znaleźć m.in. instrukcje, opisy oraz adresy polskich i zagranicznych ośrodków:

http://www.hub.miniportal.pl --- wszystko o programie Direct Connect po polsku

http://www.hubdc.org --- listy polskich i zagranicznych ośrodków

http://www.pkh.prv.pl -- Polish King Hub, popularny polski ośrodek

www.directconnect.pnet.ws - popularny serwis traktujący o DC i DC++

http://directconnect.searchengines.pl — wszystko o wyszukiwarkach, forum P2P (w tym o DC)

http://www.dc.no-name.prv.pl --- oficjalna strona ośrodka No Name

Legalność

Program jest całkowicie darmowy, typu *Adware*, czyli **korzystanie z niego jest okupione oglądaniem reklam** jak np. w przypadku programów *FlashGet* lub *Opera*. Jedyną formą reklamy jest transparent (ang. *Banner*) — pasek reklamowy wyświetlany na stronach WWW. Jego kliknięcie powoduje wyświetlenie wybranej strony WWW ogłoszeniodawcy. Nagłówek programu DC niczym nie różni się od tych na stronach internetowych, na których rotacyjnie wyświetlane są różne reklamy lub po prostu logo programu. Autor programu zapewnia nas, że nie grozi nam żaden program szpiegowski (ang. *Spyware*).

DC nie będzie nas szpiegowało, zbierało o nas informacji oraz nie będą nam przysyłane żadne niechciane reklamy. Ponadto nie modyfikuje działania innych programów w systemie i nie destabilizuje jego pracy.

Warunki licencji

Licencja końcowego użytkownika (*EULA*) jest umową zawartą pomiędzy pojedynczym użytkownikiem bądź pojedynczą instytucją i firmą *NeoModus*, *LLC* producentem programu *Direct Connect*.

Instalując program, zgadzamy się przestrzegać warunków tej licencji.

Licencja

Program DC jest chroniony przez prawa autorskie i międzynarodowe traktaty, tak samo jak inne intelektualne prawa własności i umowy. Produkt ten jest licencjonowany, a nie sprzedawany.

- **1.** Przyznanie licencji EULA udziela następujących praw:
 - Instalacja i użytkowanie możesz zainstalować i użytkować jedną kopię programu.
 - Kopiowanie i rozpowszechnianie zabrania się kopiowania i rozpowszechniania produktu w całości lub w częściach składowych, z wyjątkiem kiedy takie działanie poparte jest prawnym pozwoleniem.
- 2. Opis innych praw i ograniczeń:
 - Zabrania się stosowania inżynierii wstecznej (ang. *Reverse Engineering*), dekompilacji oraz przekształcania kodu binarnego na instrukcję asemblera (ang. *Disassembly*). Wyjątkiem jest, kiedy takie działanie poparte jest prawnym pozwoleniem.
 - Rozdzielanie komponentów produkt ten jest licencjonowany jako jedna całość. Jego części składowe nie mogą być rozdzielane i używane w więcej niż jednym komputerze.

- Przekazanie oprogramowania możesz na stałe przenieść wszystkie swoje prawa na zasadzie EULA, upewniwszy się, że odbiorca zgadza się na warunki EULA. Takie przeniesienie musi dotyczyć wszystkich posiadanych kopii programu, a także ich poszczególnych części.
- Wygaśnięcie licencji firma NeoModuls, LLC może bez uprzedzenia rozwiązać umowę EULA, jeśli użytkownik nie dostosuje się do praw i warunków umowy EULA. W takim przypadku należy zniszczyć wszystkie kopie licencjonowanego produktu oraz wszystkie jego części składowe.
- 3. Prawa autorskie:

Wszystkie tytuły i prawa autorskie do produktu (obrazy, fotografie, animacje, filmy, dźwięk, muzyka, teksty i aplety wchodzące w skład programu), towarzyszące temu materiały oraz wszystkie kopie tego produktu są własnością firmy *NeoModuls, LLC* i jej dostawców.

Produkt jest chroniony przez prawa autorskie oraz międzynarodowe traktaty.

4. Prawa ograniczone przez rząd Stanów Zjednoczonych:

Produkt oprogramowania i cała dokumentacja są pod nadzorem ograniczonych praw.

Używanie, powielanie oraz ujawnianie informacji przez rząd są przedmiotami restrykcji zawartych w czterech podpunktach (c) (1)(ii) Praw Danych Technicznych i Oprogramowania Komputerowego w klauzuli DFARS 252.227-7013 lub podpunktach (c) (1) i (2) zawartych w Komercyjnych Ograniczonych Prawach Oprogramowania Komputerowego w 48 CFR 52.227-19.

- **1.** *NeoModus, LLC* kategorycznie odmawia jakiejkolwiek gwarancji dla produktu. Oprogramowanie oraz związana z nim dokumentacja nie są objęte żadną gwarancją, w tym pośrednią. Użytkownik zgadza się wziąć na siebie pełną odpowiedzialność za powstałe ryzyko związane z użytkowaniem i działaniem produktu.
- **6.** W żadnym wypadku *NeoModuls, LLC* lub jej dostawcy nie są odpowiedzialni za żadne szkody i zniszczenia (wliczając, bez ograniczeń, straty w zyskach, przerywanie interesów, utratę informacji handlowych i inne straty pieniężne), wynikające z użytkowania lub braku zdolności do użytkowania tego produktu, nawet jeśli *NeoModuls, LLC* została poinformowana o możliwości wystąpienia takich szkód.
- **7.** Inne:
 - Jeśli nabyłeś ten produkt w Stanach Zjednoczonych, to EULA podlega prawu stanu Kalifornia.
 - Jeśli ten produkt został nabyty poza granicami Stanów Zjednoczonych, podlega prawom lokalnym.

 Jako użytkownik, zgadzam się na odpowiedzialność za swoje działania w programie *Direct Connect*. Zgadzam się również nie naruszać praw autorskich. *NeoModuls* nie będzie odpowiadać za żadne moje działania z użyciem programu *Direct Connect*.

Aktualizacje programu

W przypadku *Direct Connect* są to po prostu nowe wersje klienta. W chwili pisania książki dostępna była wersja DC 2.0 dla systemów *Windows NT/2000/XP* oraz DC *1.0 Preview Build 9* dla systemów *Windows 95/98/Me*. Warto pamiętać o odwiedzaniu witryny *http://www.neo-modus.com* w celu sprawdzenia, czy są dostępne jakieś nowe aktualizacje lub wersje programu. Warto to robić, gdyż każda nowa wersja wnosi jakieś nowe rzeczy, usprawnia działanie i polepsza pracę i efektywność programu. Gdy zdecydujemy się na instalację nowej wersji klienta, najlepiej zainstalować go w tym samym katalogu, w którym znajduje się stara wersja. Program powinien wtedy "odziedziczyć" wszystkie ustawienia takie jak: kolory, kolejka plików, lista ulubionych ośrodków i użytkowników. Dla pewności możemy skopiować wszystkie pliki z rozszerzeniem *.config* oraz cały folder *HubLists*, a resztę plików skasować. Po zainstalowaniu nowej wersji — przegrać uprzednio skopiowane pliki *.config* oraz folder *HubLists* do folderu programu.

Konfiguracja

Zanim będziemy mogli skorzystać z zainstalowanego programu, musimy go poprawnie skonfigurować.

Tryb aktywny czy pasywny?

Zanim skonfigurujemy nasz program, musimy sobie odpowiedzieć na pytanie, czy będziemy się łączyć w trybie aktywnym (ang. *aktive mode*), czy też pasywnym (ang. *passive mode*). Jaka jest między nimi różnica?

Użytkownik w trybie aktywnym może łączyć się zarówno z użytkownikami pracującymi w trybie aktywnym, jak i pasywnym, natomiast w trybie pasywnym możliwe jest tylko połączenie się z użytkownikami pracującymi w trybie aktywnym, **połączenie pomiędzy dwoma użytkownikami pracującymi w trybie pasywnym jest niestety niemożliwe**. Kiedy więc możemy pozwolić sobie na wybranie niewątpliwie lepszego trybu, jakim jest tryb aktywny? W tym trybie mogą się łączyć wszyscy Ci, którzy posiadają publiczny, stały adres IP, tzn. ich komputer łączy się bezpośrednio z internetem, a nie za pośrednictwem innego komputera (serwera lub rutera).

Przykładem popularnego w Polsce łącza ze stałym, publicznym adresem IP może być np. DSL, pod warunkiem, że nasz komputer jest bezpośrednio podłączony do modemu. Użytkownicy, którzy łączą się z internetem za pośrednictwem innych komputerów (serwerów, ruterów) np. w sieciach lokalnych, posiadają tylko wewnętrzny (prywatny) adres IP. Globalny, publiczny adres IP mają wtedy serwery, za pośrednictwem których ich komputery łączą się z internetem, jak na rysunku 2.1.

Jak widać na rysunku, *Ten komputer* będzie pracował w trybie pasywnym, natomiast komputer *PC1* — w trybie aktywnym. Nie jest to jednak regułą, gdyż użytkownik posiadający stały adres IP może być pod osłoną zapory połączenia internetowego, a ta z kolei nie będzie pozwalała użytkownikowi na połączenie w trybie aktywnym. Wtedy trzeba będzie również zdecydować się na tryb pasywny. Jeśli nie wiemy co wybrać, najprościej, jak radzą w samym programie, zdecydować się na tryb aktywny i spróbować wyszukać jakieś pliki. Jeśli naszym oczom nie ukażą się żadne wyniki, trzeba przełączyć się w tryb pasywny i ponowić próbę.

Sposoby połączenia w trybie aktywnym na poziomie rutera bez stałego, publicznego adresu IP opisane zostały w drugiej części książki.

Konfiguracja programu

Nasz program jest już zainstalowany i możemy przystąpić do jego konfigurowania. Po uruchomieniu (z listy programów lub skrótu na pulpicie), automatycznie powinno się nam ukazać okno właściwości (ang. *Preferences*). Jeżeli tak się nie stanie, uruchamiamy je z paska narzędzi, klikając ikonę *Preferences* (rysunek 2.2).

🐐 Connect 🛛 🖛 Transfers 🖉 Preferences 🧼 Help

Rysunek 2.2. Pasek narzędzi umożliwiający szybki dostęp do opcji programu

Możemy też wybrać *Klient* (ang. *Client*), a następnie *Preferencje* (ang. *Preferences*) z rozwijanego menu w lewym górnym rogu okna programu.

Naszym oczom ukaże się okno właściwości, w którym możemy przystąpić do kroku pierwszego, czyli wypełnienia danych o użytkowniku (ang. *Identity*) (rysunek 2.3).

 Pole Name jest wymagane — należy wpisać w nim imię lub pseudonim, którym będziemy się posługiwać. Za jego pomocą inni użytkownicy będą mogli nas identyfikować, dodawać do listy ulubionych kontaktów i prowadzić prywatne rozmowy.

Rysunek 2.3. Zakładka tożsamość (Identity)	🎢 Preferences 🙎 Identity (🗁 Folders) 🖘 Network 🔌	Connection [®] User Interface
	Name: Johny_Bravo(psv)
	Email: johny_bravo@	£wp.pl
	Description: mp3, filmy, set	riale sci-fi
	Connection: DSL	•
		Cancel OK

Jeżeli wiemy, że będziemy się łączyć w trybie pasywnym, warto umieścić o tym informację przy swoim pseudonimie, aby oszczędzić czasu innym użytkownikom łączącym się w tym trybie — oni i tak nie będą mogli się z nami połączyć.

- 2. Email: tu po prostu wpisujemy nasz adres e-mail (pole nieobowiązkowe).
- 3. Description: możemy wstawić krótki opis, np. tego, co zamierzamy udostępniać; będzie on później widoczny w programie przy naszym pseudonimie (pole nieobowiązkowe).
- **4.** *Connection:* wybieramy rodzaj połączenia internetowego, jakim dysponujemy — dzięki temu inni będą mniej więcej zorientowani, z jaką prędkością można od nas kopiować. Informacja będzie widnieć przy naszym pseudonimie na liście osób zalogowanych do ośrodka.

Następnie przechodzimy na zakładkę Foldery (ang. Folders) przedstawioną na rysunku 2.4. Wybierzemy tu docelowe lokalizacje, do których będą pobierane dane oraz dodamy foldery, które chcemy udostępnić.

? ×

Rysunek 2.4.	Preferences	?
Zakładka foldery (Folders)	🔓 Identity 🗁 Folde	rs 🗢 Network 🔦 Connection 🖗 User Interface
(1'010015)	Download files to:	\NET Browse
	Move complete files	to:\NET Browse
	Sharing 53,51 GB	
	Name	Folder
	Image Instal Motory Teledveki	E:\\ F:\Image\ D:\Instal\ F:\Vtotory\ F:\Teledveki\
		Remove Add
		Cancel OK

- **1.** Download files to: klikamy przycisk Przeglądaj (ang. Browse) i wybieramy lokalizacje na dysku twardym, w której beda zapisywane pobierane przez nas pliki.
- 2. Move complete files to: wskazujemy lokalizację, do której zostaną przeniesione pobrane pliki (kompletne); może to być ten sam folder lub nowy, o nazwie np. skopiowane.
- 3. Add...: klikamy ten przycisk, aby wybrać dane, które będziemy udostępniać innym. Możemy dodawać pojedyncze foldery lub też całe dyski (partycje).
- 4. Sharing: pole to pokazuje nam ile danych dodaliśmy jako udostępnione, czyli dane, którymi mamy zamiar podzielić się z innymi użytkownikami sieci P2P.

W każdym ośrodku obowiązują zasady określające minimalną ilość udostępnianych danych, jaka jest konieczna, aby się do niego zalogować. Im więcej udostępnimy, do tym większej liczby ośrodków będziemy mieli dostęp.

Kilkamy zakładkę *Network* (rysunek 2.5); tutaj określimy parę zasad:

Rysunek 2.5. Zakładka sieć

(Network)

✓ Follo	ow hub redirect messages
🔽 Send	d description tags
🔽 Maxi	imum simultanious uploads: 3

1. Follow hub redrict messages: podążaj za przekierowaniem do alternatywnego ośrodka; zaznaczenie tej opcji spowoduje, że podczas nieudanej próby zalogowania się do danego ośrodka (np. z powodu zbyt dużej liczby użytkowników) zostaniemy automatycznie przekierowani do innego ośrodka z tej sieci. Gdy opcja jest zaznaczona, próby beda powtarzane do skutku.

Niektóre ośrodki są połączone w sieć, na przykład popularny polski Polish King Hub posiada cztery ośrodki (w chwili pisania książki), różniące się głównie wymogami, jakie musimy spełniać, aby się do nich zalogować. Przede wszystkim chodzi o liczbę danych, jakie trzeba udostępniać — w każdym z tych ośrodków obowiązuie inne minimum.

- 2. Send desciption tags: wysyłaj stan opisowy, inni użytkownicy zalogowani do ośrodka będą widzieli nasz opis przy pseudonimie.
- 3. Maximum simultanious uploads: maksymalna liczba udostępnianych wejść. Zaleca się zaznaczenie tej opcji, gdyż pozwala określić ile osób jednocześnie będzie mogło od nas pobierać dane. Warto zdać sobie sprawę, że im więcej ludzi będzie od nas pobierać, tym większe będzie obciążenie naszego łącza. Nie możemy tego jednak zbytnio ograniczać, ponieważ każdy ośrodek ma rygorystyczne warunki co do minimalnej liczby udostępnianych wejść (ang. *Slot*). Nieprzestrzeganie tych zasad grozi wyrzuceniem na określony, zależny

od zasad panujących w ośrodku i od rodzaju przewinienia, okres (np. 15 minut — ostrzeżenie) (ang. *Kick*), a nawet uniemożliwieniem połaczenia sie z ośrodkiem, tzw. zakaz (ang. Ban). Za złamanie obowiązujących w ośrodku zasad użytkownik może dostać zakaz łączenia się z nim np. na okres 1 miesiąca.

Rysunek 2.6.

Istnieje możliwość przydzielania dodatkowych wejść wybranym użytkownikom, nie musimy otwierać kolejnego, ogólnodostępnego wejścia. Wystarczy jedynie wybrać z listy użytkownika, któremu chcemy zezwolić na połączenie i kliknawszy jego pseudonim prawym przyciskiem myszy, wybrać z menu kontekstowego Grant Slot.

W następnym kroku przechodzimy na zakładkę Connection. Tutaj określimy tryb naszego połączenia internetowego (rysunek 2.6).

Rysunek 2.6.	۱۹۲۹ Preferences ۲۰۰۰ Preferences
Zakładka połączenie	🖸 Identity 🗀 Folders 🗢 Network 🐪 Connection 🖗 User Interface
(Connection)	Auto connect at startup:
	Use Direct Connect in:
	C Active mode
	If your computer has its own internet address that is uninhibited by firewalls, or you don't know what to choose, choose this. If you later find that you can't search or connect to other users, come back and choose passive mode.
	Passive mode Advanced
	If you're behind a firewall, or using internet connection sharing, and can't connect to other user, choose this.
	Cancel

- **1.** Auto connect at startup: automatycznie łącz przy starcie zaznaczenie tej opcji umożliwi nam wprowadzanie adresu huba, z którym program po uruchomieniu będzie próbował automatycznie nawiązać połączenie.
- **2.** Use Direct Connect in:
 - ♦ Active mode Jeżeli Twój komputer posiada własny adres oraz nie znajduje się za zaporą połączenia internetowego, lub jeśli nie wiesz, co wybrać, zaznacz tę opcję. Jeżeli później w trakcie poszukiwań w okienku wyszukiwania nie pojawia się żadne wyniki, wejdź jeszcze raz do ustawień i zmień tryb na pasywny.
 - ♦ *Passive mode* Zaznaczenie tej opcji spowoduje łączenie się z ośrodkami w trybie pasywnym. Po jej wybraniu dostępny stanie się przycisk Advanced:
 - ◆ Advanced przycisk, który włącza opcje zawansowane (rysunek 2.7).
- **3.** Download Port: port pobierania; jeżeli przydzielisz specjalny port TCP dla programu Direct Connect w swoim ruterze bądź zaporze połączenia internetowego, wprowadź tu jego numer.
- **4.** Search Port: port wyszukiwania; jak wyżej, wprowadzamy numer portu UDP, który wcześniej otworzyliśmy w zaporze połączenia internetowego lub naszym ruterze.

5. *Internet IP Adress*: jeśli Twój komputer używa urządzenia trasującego (translacja adresów *NAT*), wprowadź tu adres *WAN IP*, czyli zewnętrzny, publiczny adres Twojej sieci.

Aby w prosty sposób sprawdzić swój zewnętrzny adres IP, można np. wejść na stronę *http://www.whatismyip.com*.

6. *Passive mode* — jeżeli znajdujesz się za zaporą połączenia internetowego, lub jeżeli Twoje łącze internetowe jest dzielone i nie potrafisz połączyć się z innymi użytkownikami, zaznacz tę opcję.

I już ostatnia zakładka, *User Interface:* wygodny interfejs użytkownika; pozwala określić sposób wyświetlania okienek, kolory — wszystko po to, by praca z programem była dla nas jak najbardziej intuicyjna i wygodna (rysunek 2.8).

Rysunek 2.8.	Preferences ? X
Zakładka przedstawia opcje związane z interfejsem użytkownika	 Identity C Folders Network N Connection V User Interface Windowing: Show file browsers in seperate windows Show hub connections in seperate windows Show private messages in seperate windows Show search dialogs in seperate windows Use custom colors My Style Fore Color Back Color Save search history between sessions Clear Now Show description tags

Poszczególne opcje oznaczają:

1. *Windowing*: okienkowanie, wyświetlanie w nowym niezależnym oknie, zamiast w kolejnej zakładce.

portów

Rysunek 2.7.

Możemy wprowadzić

adresy otwartych na

serwerze (ruterze)

- Show file browsers in seperate windows: kiedy będziemy przeglądać zasoby danego użytkownika, pokazuj przeglądane pliki w osobnym oknie.
- Show hub connections in sepeprate windows: pokazuj połączenie z ośrodkiem w nowym oknie.
- Show private message in seperate windows: pokazuj prywatne wiadomości w nowym oknie.
- Show search dialogs in seperate windows: wyświetlaj wyniki wyszukiwania w nowym oknie.
- **2.** *Use custom colors:* użyj własnych kolorów, można określić swój kolor tła lub czcionki.
- **3.** Save search history between seassions: zapisuj historię wyszukiwarki pomiędzy sesjami; po wyłączeniu i ponownym włączeniu programu, wyszukiwarka będzie "pamiętać", jakich słów kluczowych już szukaliśmy.
- 4. Use sounds: używaj dźwięków.
- 5. Show description tags: pokazuj opisy przy pseudonimach.

To była ostatnia zakładka, pozostaje wcisnąć przycisk *OK*. Program zaktualizuje swoje ustawienia, sprawdzi dysk pod względem zgodności udostępnionych danych, które wcześniej zaznaczyliśmy, co może zająć trochę czasu.

Dodatkowe opcje — Notatnik

W rozwijanym menu *Client* (klient), znajdującym się w lewym górnym rogu okna programu, znajduje się opcja *Notatnik* (ang. *Notepad*). Może on okazać się bardzo przydatny do zapisywania np. informacji o ośrodku, adresów itp., zważywszy, że informacje wpisywane do niego są zapisywane automatycznie, będą więc dostępne nawet gdy wyłączymy i ponownie włączymy program.

Pierwsze kroki

Nasz program jest już zainstalowany, skonfigurowany i gotowy do użycia. Przed naszymi oczami widnieje ekran powitalny *Welcome to Direct Connect* i prosta instrukcja, opisująca w kilku krokach jak zacząć pracę z programem. Należy kliknąć *Połącz* (ang. *Connect*) na tym samym panelu, na którym znajduje się przycisk ustawień programu *Preferences* (rysunek 2.2) lub w rozwijanym menu *Client* w lewym górnym rogu okna programu.

Przycisk *Connect* jest oznaczony ikoną 🐝, po jego naciśnięciu wyświetli się w nowym okienku lista dostępnych ośrodków (rysunek 2.9), pozwoli nam to określić, z jakim tematycznym ośrodkiem chcemy się połączyć.

Podczas pierwszego uruchomienia programu kliknij zakładkę *Public* — na liście ulubionych (ang. *Favorites*) oraz ostatnio odwiedzonych (ang. *Recent*) ośrodków nie będzie żadnych wpisów.

Rysunek 2.9.

Lista publicznych ośrodków

Public 🛱 Favorites 🗟 Recent	2 🧐 🎾 film 💽 🔍							
31 Hubs Connecting 1764 Users								
Name	Description	Users						
UK FILESHARE	[DVD/FILMS\GAMES/APPS].px.	222						
FRANCE-MAXXI-FILM@Chez Mamie Po	QUE DES NEWS DIVX.px.	207						
<< FRANCE EDEN >>	@NIMES , Films , MP3 Share mini: 5 GO [BIENVENUE r toutes et tous !!! :	189						
Topdogs[skankers]Hub	Films\Music\Games\JustEnjoy.px.	145						
GâMčZmč==	****¤welcome to íMmř®tĂL N€twř®k,**1 10 Gig min share Games, Patches,	143						
-=+FEARLESS+=	Reggae & "R n B" ,films , kung fu.px.	126						
Europa-Powertreff by €T-alex3675-€T	Die neusten Filme schon heute bei uns.px.	112						
The Mental House	Get the Newest Anime Games Movies Mp3's and Apps Here S	87						
JK Fileshare 2 Hub	UKF2 [DVD/FILMS\GAMES/APPS].px.	86						
JK EggsWorld	UK Hub - Films/mp3 & stuff.px.	69						
₽§ŰŰBݧÐEŃ®	S, nčtwř@k*I TOP 20 ALBUMSINEW FILMSIS, nčtwř@k*I.px.	45						
edz-cafe	albums, psx, uk, films, mp3, software, apps	38						
FRANCE-MAXXI-FILM @Chez [FMF]rebe	QUE DES NEWS DIVX.px.	35						
Flensburger Movie €lite	Filme, Musik, Chat und vieles mehr!!.px.	33						
7TS Echostar Direct Conne	<<< Software Films Games Manna Music >>>	30						

Mamy tu kilka przydatnych opcji (patrząc od lewej strony):

1. *Public*: wyświetla listę publicznych ośrodków. Jest to lista ośrodków, które zostały zgłoszone i dodane, czyli nie wszystkich dostępnych. Na czarnej listwie poniżej możemy odczytać informacje o tym, ile w danym momencie jest dostępnych ośrodków oraz ilu użytkowników jest do nich zalogowanych.

Aktualną listę ośrodków można znaleźć na stronie *http://www.neo-modus.com/ PublicHubList.config.* W opisanym w rozdziale DC++ kliencie sieci Direct Connect istnieje możliwość importowania różnych list.

- **2.** *Favorites* (*Ulubione*): na tej zakładce znajdują się wszystkie ośrodki uprzednio dodane przez nas do listy ulubionych. Ta zakładka w przyszłości pozwoli nam nie błądzić, szukając ośrodka, w którym przebywaliśmy i np. nie dokończyliśmy pobierania plików.
- **3.** *Recent* (*Ostatnie*): tu automatycznie zapiszą się adresy ostatnio odwiedzanych przez nas ośrodków. Jest to bardzo przydatne, gdyż często chcemy wrócić w miejsce, które wydało nam się ciekawe, a nie zawsze pamiętamy, by je dodać do *Ulubionych*. Tu stworzy się nam swego rodzaju historia ostatnio odwiedzanych przez nas ośrodków.
- **4.** Następnie, idąc dalej w prawo, mamy ikonę *Odśwież* (ang. *Refresh*) wygląda tak jak analogiczna ikona w Internet Explorerze i pełni tę samą funkcję.
- 5. Następna ikona to serduszko z symbolem + Dodaj do Ulubionych (ang. Add To Favorites), ikona jest aktywna po zaznaczeniu jakiegoś ośrodka na liście, możemy też dodać ośrodek z listy do ulubionych, klikając go prawym przyciskiem myszy i wybierając z menu kontekstowego Add To Favorites.
- 6. Tuż obok widnieje bardzo podobna ikona, również przedstawiająca serduszko, tyle że z ołówkiem. Symbolizuje ona ręczne dodanie ośrodka do listy ulubionych. W trzech krokach w nowym okienku podajemy: nazwę ośrodka, krótki, charakteryzujący go opis oraz adres. Opcja ta jest wygodna, gdy już jesteśmy zalogowani do jakiegoś ośrodka i postanowiliśmy go dodać do naszej listy ulubionych, bez konieczności ponownego szukania go na liście wszystkich dostępnych ośrodków widocznych na zakładce *Publiczne*.

Wystarczy, że skopiujemy adres z głównego okna *czata* (zazwyczaj na samej górze wraz z komunikatem powitalnym po zalogowaniu jest podawany adres) i wkleimy go, ponadto mamy możliwość dodania własnego opisu.

Możemy również dodać ośrodek do listy ulubionych przez wpisanie w głównym oknie czata komendy $/\,fav.$

7. Jeszcze jedna przydatna opcja — znajdująca się po prawej stronie i oznaczona ikoną lupy wyszukiwarka. Umożliwia wyszukiwanie ośrodków, które w opisach mają interesujące nas słowa kluczowe, takie jak "muzyka", "film" itp.

Wszystkie informacje o wyświetlanych ośrodkach możemy sortować pod kątem nazw, opisów i liczby zalogowanych do danego ośrodka użytkowników, klikając kolejno nagłówki kolumn: *Name*, *Descripion*, *Users*.

Gdy już nauczyliśmy się wyszukiwać i sortować tematycznie ośrodki, czas wybrać któryś i połączyć się z nim. W tym celu:

- Zaznaczamy na liście interesujący nas ośrodek i klikamy w prawym dolnym rogu okna ikonę *Połącz* (ang. *Connect*).
- Klikamy prawym przyciskiem myszy interesujący nas ośrodek, wybieramy z menu kontekstowego Connect.
- Albo po prostu klikamy dwukrotnie lewym przyciskiem myszy nazwę danego ośrodka.

Możemy łączyć się z więcej niż z jednym ośrodkiem jednocześnie — nowe połączenia pokażą się w kolejnych zakładkach — musimy jednak pamiętać, że każdy ośrodek ma swój regulamin co do liczby połączeń i otwartych slotów. **Im więcej** sesji otworzymy, tym więcej slotów będziemy musieli udostępnić.

Czym właściwie jest ośrodek?

Jest to pewnego rodzaju urządzenie trasujące. Nie jest serwerem! Sam nie udostępnia żadnych danych, umożliwia jedynie przesyłanie wiadomości oraz wyszukiwane danych. Wszystkie przesyłane dane są wymieniane między klientami, ośrodek nie bierze udziału w transferze danych.

Kłopoty z logowaniem

Co zrobić, gdy w głównym oknie czata podczas próby połączenia pojawi się komunikat Rozłączony (ang. *Disconnected*)? Może się zdarzyć, że ośrodek, który chcemy wywołać nie będzie odpowiadać. Może być kilka przyczyn takiej sytuacji. Po pierwsze, należy sprawdzić swoje połączenie internetowe. Gdy to okaże się w porządku, należy sprawdzić konfigurację zapory połączenia internetowego (jeżeli taką posiadamy w swoim systemie), najprościej będzie wyłączyć ją na chwilę i wtedy spróbować się połączyć. Brak odpowiedzi ze strony ośrodka może też oznaczać, że jest on po prostu chwilowo nieczynny, dlatego warto spróbować wywołać kilka połączeń do innych ośrodków. Może się też zdarzyć, że upłynie limit czasu żądania (ang. *Timeout*) tzn. wysłane przez nas dane powrócą zbyt wolno i nie dojdzie do połączenia z ośrodkiem. W przy-padku wolniejszego łącza warto ponowić wywołanie kilka razy (nie zawsze od razu udaje się połączyć), ale nie przesadzajmy z liczbą prób wywołania — oprogramowanie ośrodka może automatycznie zablokować na chwilę połączenia zbyt na-trętnych użytkowników.

Jeżeli wpisujesz adres ręcznie, upewnij się, że wpisujesz go we właściwym miejscu, czyli w polu po lewej stronie od przycisku *Connect*. Jeżeli nadal występują problemy przy łączeniu, warto sprawdzić system programem antywirusowym, oraz zdefragmentować systemowy dysk twardy — czasem to pomaga. Najgorszym dla nas wariantem może okazać się (jeżeli jesteśmy w sieci lokalnej), że **administrator sieci zablokował porty, na których działa program** (411 TCP — port pobierania, służy do łączenia się z ośrodkiem i to właśnie on jest najczęściej blokowany, 412 UDP port wyszukiwania). Metodą na sprawdzenie tego, jest poszukanie w internecie adresów ośrodków, które działają na innych niż tradycyjne portach. Najlepiej po prostu porozumieć się w tej sprawie z administratorem naszej sieci.

Zaraz po zalogowaniu następuje rozłączenie — co się dzieje?

Nie spełniamy wymogów panujących w danym ośrodku, może np. pojawić się komunikat: You are using NMDC client or hiding your tag informujący o tym, że obowiązuje zakaz używania oryginalnego programu Direct Connect firmy Neo Modus. Jeżeli chcesz korzystać z tego ośrodka, musisz używać klienta DC++. Drugim powodem tego komunikatu jest to, że używamy oprogramowania do oszukiwania, w tym momencie do ukrywania znacznika, który świadczy o tym, z jakiej wersji klienta DC korzystamy. Komunikat może brzmieć np. tak: We dont allow Neo-Modus's Direct Connect in here, czyli po prostu — "Nie akceptujemy tu klienta Neo Modus" (tzn. oryginalnego klienta DC). Komunikatów mogą być tysiące, piszą je administratorzy ośrodków i od nich zależy, jak będą brzmieć oraz w jakim będą języku.

Może się okazać, że nasz klient jest akceptowany w danym ośrodku, ale nie spełniamy minimalnych wymagań co do liczby udostępnianych wejść lub ilości danych. W takim przypadku zostaniemy poproszeni o skorygowanie błędu i powrót. Roboty weryfikujące dane są coraz "inteligentniejsze", potrafią np. wychwycić, że w pseudonimie mamy dopisane (psv) — co ma oznaczać, że łączymy się w trybie pasywnym, a tak naprawdę łączymy się w trybie aktywnym. Robot uzna to za oszustwo, zaleci skorygowanie błędu i dopiero wtedy powrót do ośrodka.

Wydaje się, że zasady łączenia się z ośrodkami są tak rygorystyczne, a wręcz nieprzyjemne, że zniechęcamy się do pracy z programem. Jednak należy pamiętać, że gdyby nie te zasady, prawdopodobnie nie mielibyśmy czego ściągać, bo nikt by niczego nie udostępniał...

W różnych programach P2P istnieją różne sposoby zabezpieczania się przed naciągaczami, na przykład są przyznawane punkty za ilość wysłanych danych i od nich zależy prędkość naszej transmisji przy pobieraniu. W DC takich ograniczeń nie ma, mamy udostępniać wymaganą ilość danych i określoną liczbę otwartych wejść oraz nie przerywać połączenia użytkownikom chcącym od nas pobierać dane. Gdy jesteśmy zalogowani, porządku pilnują nie tylko roboty, ale i ludzie zwani operatorami.

Kim jest właściwie operator?

OP — **operator**, **oprawca**, **opat**. Przeróżne są nazwy wymyślane przez ludzi, opisujące pilnującego porządku i dbającego o dobro użytkowników ośrodka operatora. Jego zadaniem **jest egzekwowanie przestrzegania obowiązującego w danym ośrodku regulaminu**.

W każdej chwili możesz sprawdzić regulamin ośrodka, z którym się łączysz, wpisując komendę +rules (w zależności od skryptów ośrodka, może to też być np. !rules) w głównym oknie czata.

Nie zajmuje się on tylko gnębieniem ludzi, ale również pomocą. W każdej chwili możemy wysłać *prywatną wiadomość* (ang. *Private message*). Po wybraniu go z listy użytkowników (najczęściej znajdują się na samej górze listy) i kliknięciu jego pseudonimu prawym przyciskiem myszy, wybieramy *Message*. Jeżeli operator będzie dostępny, z pewnością udzieli odpowiedzi na wszystkie nurtujące nas pytania związane z ośrodkiem oraz klientem *DC*. Operatora można rozpoznać po charakteryzującej go ikonie, symbolizującej klucz **?**, w DC 2.02, pojawiają się też ikony białego klucza z literką "A" symbolizującą stojącego najwyżej w hierarchii **administratora**. Bywa, że ikoną klucza oznaczony jest tzw. *BOT*; można się o tym dowiedzieć po wysłaniu do niego prywatnej wiadomości — otrzymamy wtedy automatycznie odpowiedź informującą nas o tym.

Kim zatem jest Bot?

Bot jest programem, który pełni funkcję podobną do operatora. Posiada zaimplementowane pewne reguły, skanuje cały ruch w ośrodku np. pod kątem spamu, fałszywych, niechcianych plików oraz niewłaściwego zachowania się użytkowników (np. wpisywanie zabronionych słów w głównym oknie czatu). Najskuteczniejszym sposobem sprawowania kontroli jest wspólna praca OP-a i Bota.

Użytkownicy

Po udanym zalogowaniu się do danego ośrodka, po prawej stronie załaduje się lista innych zalogowanych do niego użytkowników (rysunek 2.10). Każdy użytkownik przy swoim pseudonimie ma ikonę, która umożliwia nam szybką identyfikację łącza, jakim dysponuje (opis ikon poniżej), informację o tym, ile udostępnia danych (*shared*), krótki opis, który, jak już wiemy, można wyłączać, *e-mail* oraz opis łącza. Tak samo jak w przypadku ośrodków, możemy sortować wyświetlane informacje o użytkownikach. Gdy klikniemy np. napis *Shared* lewym przyciskiem myszy, użytkownicy zostaną ułożeni począwszy od tego, który najmniej udostępnia wzwyż, po drugim kliknięciu — odwrotnie.

Name	Shared	Description	Email	Connec	-
DOBRA	46.54 GB			DSL	
DODOSAC	114.25 GB		DODOS	Cable	
Domo_psv	34.45 GB	Prokocim		LAN(T1)	
Dragonfire 1	41.91 GB	A, movie	cosmos	DSL	
🗊 draz420fi	105.14 GB	music iso	draz42	DSL	
DrHunter	46.23 GB			Cable	
💭 Dsl[anna]	48.71 GB			DSL	
Dutchviking	42.94 GB			Cable	
Dwan	56.14 GB	Music		Cable .	
🗢 dzadzi	55.80 GB	games	jlowe2	Cable	
🗊 Eddie 123	98.42 GB	Norway	vegard	DSL	
Edlin333	42.09 GB			DSL	
Ekshipition	74.12 GB			LAN(T1)	
Emcik	35.35 GB	p-mp3, avi		Cable	
🗊 enoxelA	40.54 GB			DSL	*

Wielkość wszystkich okien i zakładek w programie można dowolnie dostosowywać (musimy kliknąć lewym przyciskiem myszy bok okna i, trzymając, dowolnie rozciągać).

Co oznaczają poszczególne ikony przy pseudonimach?

użytkownik łączący się za pomocą łącza modemowego

- 🖕 użytkownik łączący się za pomocą **łącza kablowego**
- 🌍 użytkownik łączący się za pomocą **łącza SDI** lub **ISDN**
- 💿 użytkownik łączący się poprzez **sieć xDSL**
- 🌑 użytkownik łączący się poprzez sieć LAN
- 对 🦳 użytkownik łączący się za pomocą **łącza satelitarnego**
 - plonąca kula (ang. Fireball) oznacza użytkownika, od którego można pobierać dane z prędkością 100 kb/s
- serwer plików, użytkownik, który udostępnił min. 2 GB danych, wysłał ponad 200 MB i jest zalogowany od ponad 2 godzin
 - użytkownik jest operatorem, właścicielem (ang. Owner) lub administratorem

Rysunek 2.10. Okno zawierające listę zalogowanych użytkowników